

Lausunto

10.08.2022

Asia: VN/6170/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi eräistä paloturvallisuuslaitteista sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa yleiset huomionne HE-luonnoksesta alla olevaan kenttään.

-

Paloilmoittimet ja automaattiset sammutuslaitteistot

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 2 sisällöstä alla olevaan kenttään.

Esitämme lisättäväksi seuraavia kohtia:

Kiinteistön omistajan / haltijan tulee riskien arvioinnin perusteella varautua sähkökäyttöisten ajoneuvojen syttymiseen sekä sammutusvesien keräämiseen.

Sähkökäyttöisten ajoneuvojen suojauksessa käytettävä sammutusallas luokitellaan vesivalelu laitteistoihin kuuluvaksi menetelmäksi

Allas voi olla kiinteästi asennettu tai siirrettävä.

(Vesivalelulaitteistoa käytetään kohdesuojauksessa. Vesivalelulaitteistossa sammutteena on vesi. Laitteisto laukaistaan paloilmajärjestelmästä saadun ohjauksen perusteella. Putkistoon liitetyillä avosuuttimilla vesi suunnataan palavaan kohteeseen, muodostetaan vesiverho eristämään palava kohde tai aikaansaadaan vesikalvo suojattavaan pintaan. Vesi jäädyttää palavaa kohdetta, vesiverho absorboi säteilylämpöä ja vesikalvo estää lämmön nousun suojattavassa kohteessa.)

Siirrettävä vesivaleluallas

Kokonaan uutena kohtana sammutusvesien talteenotto myös sähköisten ajoneuvojen lataus / säilytyspisteissä. (pelastuslaki ei määrittele asiasta tällä hetkellä mitään. Muussa lainsäädännössä on huomattavasti esitetty vaatimuksia, jotka koskevat myös sähköisten ajoneuvojen sammutuksen yhteydessä syntyvää ongelmajätettä) (perustelut alla)

Sammutusmenetelmän kehitystyössä huomioidut määräykset:

Toiminnanharjoittajan sekä rakennuksen omistajan ja haltijan velvollisuudet

9 §

Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että: 1) tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;

2) rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;

3) pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista;

4) pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon. Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä niin, että siitä aiheutuu tulipalon syttymisen tai leviämisen vaaraa tai että tulipalon sammuttaminen vaikeutuu.

14 §

Omatoiminen varautuminen

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Kemikaalilaki 599/2013

Rakenteiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon käyttötarkkailun ja kunnossapidon asettamat vaatimukset sekä pelastustoiminnan edellytykset.

Kemikaaliturvallisuuslainsäädännön mukaan toiminnanharjoittajan on estettävä rakenteellisin ratkaisuin kemikaalien saastuttaman sammutusjäteveden leviäminen ympäristöön tai hallitsemattomasti jätevedenpuhdistamolle. Sammutusjätevesien talteenottojärjestelmä tulee mitoittaa ottamaan talteen suurimman tuotantotilan, palo-osaston tai säiliön ja vallitilan tulipalon sammuttamiseen tarvittava vesimäärä. Talteenotossa otetaan myös huomioon mahdollisen huleveden ja vuotaneiden kemikaalien määrä.

Talteenottojärjestelmä voi olla kiinteä tai siirrettävä rakenne, laite tai laitteisto tai näiden yhdistelmä. Talteenottojärjestelmän voi korvata järjestelmällä, joka pystyy luotettavasti erottelemaan haitalliset aineet sammutusjätevedestä. Toiminnanharjoittajalla on oltava suunnitelmat ja sen mukaiset laitteistot, menetelmät ja henkilöstö saastuneen sammutusjäteveden keräämiseksi ja käsittelemiseksi. Talteenottojärjestelmiä suunniteltaessa otetaan huomioon, että järjestelmät eivät voi perustua ainoastaan pelastuslaitoksen tekemiin toimenpiteisiin, koska pelastuslaitoksen ensisijaisena tehtävänä onnettomuustilanteissa on sammutus- ja pelastustyö, ei sammutusjätevesien keräilyjärjestäminen.

Ympäristönsuojelulain (86/2000) tavoitteet on lueteltu lain 1 §

Sen mukaisesti lain tarkoituksena on muun ohella ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia vahinkoja ja tehostaa ympäristöä pilaavan toiminnan vaikutusten arviointia ja huomioon ottamista kokonaisuutena. Ympäristön pilaantumisella tarkoitetaan mm. sellaista ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen päästämistä ympäristön, jonka seurauksena aiheutuu haittaa tai vahinkoa ympäristölle tai omaisuudelle.

Riskien arviointi

Sammutusjätevesien aiheuttamien ongelmien ennaltaehkäisyyn ja niihin varautumisen tulisi perustua riskinarviointiin. Tyypillisesti vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyvissä riskianalyyseissa tunnistetaan hallitsemattomia tilanteita, joissa kemikaali voi vapautua ulos järjestelmästä, syttyä tuleen tai jopa räjähtää. Vapautuva kemikaali voi päästä edelleen maaperään, vesistöön, viemäriverkostoon tai ilmaan. Vaarallisten kemikaalien käyttöön ja varastointiin liittyen tulisi tarkastella myös sellaisia tulipaloja, joissa kemikaali ei varsinaisesti pala, mutta voi esimerkiksi pakkausten rikkoutumisen (palon, sulamisen) seurauksena vapautua.

Tekninen varautuminen

Puutteiden tunnistamisen jälkeen päätetään parannustoimenpiteistä vaaran vähentämiseksi tai seurausten rajoittamiseksi. Tärkein ennaltaehkäisykeino on tietenkin tulipalojen välttäminen, mutta koska niitä ei voida täysin estää, on kehitettävä myös varautumista sammutusjätevesien aiheuttamien seurausten rajoittamiseksi.

Veden käytön hallinta

Tulipalon koko sammutustoimien aloitushetkellä vaikuttaa tarvittavaan sammutusveden määrään. Mitä nopeammin palon kehittymiseen päästään vaikuttamaan, sitä vähemmän yleisesti ottaen sammutusvettä tarvitaan. Automaattisen sammutuslaitteiston vaikutus sammutusvesien aiheuttamiin ympäristövahinkoihin on havaittu myös ulkomailta sattuneissa onnettomuuksissa (Wilson 1995, Beale 1998, Fowles et al. 2001). Automaattisen 59 sammutuslaitteiston tulipaloa rajoittava vaikutus palon alkuvaiheessa vähentää usein myös tarvittavan sammutusveden käyttöä. Kuitenkin kohteissa tarvittava sammutusveden riittävä saanti olisi turvattava, sillä palovahingot suurenevät usein merkittävästi, mikäli vettä joudutaan kuljettamaan palopaikalle kauempaa.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Ympäristönsuojelulakia (527/2014) sovelletaan teollisessa ja muussa toiminnassa, josta aiheutuu tai saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista sekä jätteen käsittelyssä tai toiminnassa, joka synnyttää jätettä.

Ympäristönsuojelulain selvilläolovelvollisuus (6 §, velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristövaikutuksia (7 §), ennaltavarautumisvelvollisuus (15 §) sekä maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellot (16 ja 17 §) liittyvät keskeisesti sammutusjätevesien hallintaan.

Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on noudatettava varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta sekä ympäristön kannalta parhaan käytännön periaatetta (20 §). Sammutusjätevesien hallintaa koskeva lainsäädäntö, standardit, ohjeistus ja tutkimukset aiheutuva haitta ja vaara poistuisivat.

Sammutusjätevesien hallinta ja niiden ympäristövaikutukset

Sammutusjätevesien hallintaa suoraan käsitteleviä säädöksiä on vain kemikaaliturvallisuusasetuksessa (856/2012). Asetuksen 77 §:n mukaan tulipalon torjuntaan käytetyn sammutusjäteveden talteenotosta tulee huolehtia siten, ettei se aiheuta maaperän tai vesistöjen pilaantumista eikä vahinkoa jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Sammutusjäteveden talteenottojärjestelmän tulee pystyä ottamaan talteen suurimman tuotantotilan, säiliön tai vallitilan tulipalon sammuttamiseen tarvittava vesimäärä.

Käsisammuttimien tarkastus ja huolto

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 3 sisällöstä alla olevaan kenttään.

-

Tuotteita koskevat vaatimukset

Voitte kirjoittaa huomionne luvun 4 sisällöstä alla olevaan kenttään.

-

Valvonta ja lain yhteiset säännökset

Voitte kirjoittaa huomionne lukujen 5 ja 6 sisällöstä alla olevaan kenttään.

-

Eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Voitte kirjoittaa huomionne markkinavalvontalakiin liittyen alla olevaan kenttään.

-

Asetusehdotukset

Voitte kirjoittaa huomionne asetusehdotuksista alla olevaan kenttään

-

Mattila Ari
UUDENMAAN PALOTURVA OY